

Новіков В.О., здобувач навчально-науково-виробничого центру,
Національний університет цивільного захисту України,
м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ГІБРИДНИХ ВІЙН

Сучасна обстановка у сфері національної безпеки України характеризується загостренням загроз інформаційного характеру. Не сприяє їхній нейтралізації протиріччя між національними інтересами найбільших держав світу, що (протиріччя) відзначаються протидією фундаментальних диференціалів сил держав, що блоків держав і цивілізацій (англосаксонської, іберійської, ісламської, «руського миру», китайського й американського світу та ін.). Проте останніми роками найяскравішими прикладами загострення таких інтересів є події, що відбуваються в Україні, Сирії, Ізраїлі та ін.

Державам для досягнення своїх зовнішньополітичних та інших цілей доводиться вдаватися до гнучкіших інструментів, зокрема, до інструментів «м'якої сили» для того, щоб дестабілізувати функціонування державних органів, що формують відповідну інституційну систему публічного управління за кордоном. Як показує практика, ці інструменти «м'якої сили» активно використовуються під час ведення інформаційно-гібридної війни. Зважаючи на масштабність і загрозливість такої війни в Україні, вважаємо, що необхідним є проведення системних наукових досліджень на предмет застосування інструментів «м'якої сили» і шляхів протистояння їм, що формує загальну картину особливості й розвитку механізмів публічного управління в умовах інформаційно-гібридних війн. Адже головна мета застосування таких інструментів – руйнування держави, перетворення її на дисфункціональну чи неспроможну до функціонування [2].

Політика «м'якої сили» передбачає просування своїх інтересів та підходів шляхом переконання та залучення симпатій до певної країни, ґрунтуючись на її досягненнях не лише у матеріальній, але й у культурній,

інтелектуальній та інших сферах [1; 2]. Наприклад, умовно кажучи проекти Фонду «Російський мир» були заявлені як дружні та неагресивні стосовно інших держав. Проте насправді ці «проекти» передбачали зміну інструментів «м'якої сили» на жорстку, тобто були та є спрямованими на зміну державного устрою інших держав або досягнення цілей, що завдають шкоди фундаментальним інтересам, які не відповідають загальновизнаним принципам міжнародного права.

Практику застосування «м'якої сили» залежно від узагальнено виражених цілей її реалізації, від змісту та спрямованості застосовуваних технологій можна умовно розділити на два види:

1) «м'яка сила» як засіб просування державою своїх національних інтересів за кордоном або на міжнародній арені без поєднання з агресивними руйнівними діями щодо інших суверенних держав та загрозами їх стабільності та їх громадському порядку;

2) «м'яка сила» як засіб дестабілізації та дисфункціоналізації системи публічного управління та держави в цілому, неконституційної зміни її влади, заподіяння незворотної фатальної шкоди публічному порядку держави, її руйнування, перетворення держави на дисфункціональну чи неспроможну. У цьому дослідженні розглядатиметься «м'яка сила» як засіб дестабілізації та дисфункціоналізації державного управління.

На даний час для України значно зросла актуальність проблематики застосування технологій «м'якої сили» з метою руйнування її зсередини або трансформацію її у слабку державу з повністю субмісивною у політичній та економічній сферах, оскільки значно збільшилися масштаби агресивного застосування інформаційних технологій з боку Росії та Китаю та інших держав [3]. Сьогодні в умовах прогресуючого зростання кількості випадків публічних заяв щодо «бандерівського» українського народу, принизливого ставлення до нашого народу слід стверджувати про поширення національної ненависті та ворожнечі (як одного з інструментів «м'якої сили» – так званого нового націєбудування примусовими методами). Отже, проблема загроз

агресивного застосування «м'якою силою» з боку РФ набуває особливого значення.

Список використаних джерел

1. Най Дж.С. Гнучка влада: Як досягти успіху у світовій політиці / Переклад. з англ. В.І. Супруна. 2006.

2. Nye Jr. J.S. Get Smart: Combining Hard and So Power // Foreign Affairs. 2009. July/August. Vol. 88. № 4.

3. Rawsley G. Approaches to so power and public diplomacy in China and Taiwan // Journal of International Communication. 2012. Vol. 18. Issue 2.